

To: (10)(2e) [(10)(2e) @kvdl.com]; (10)(2e) (10)(2e) @cs.ru.nl; (10)(2e) (10)(2e) @nny.nl;
 (10)(2e) @ggdhm.nl (10)(2e) @ggdhm.nl
Cc: (10)(2e) @umcutrecht.nl (10)(2e) @umcutrecht.nl; (10)(2e) @utwente.nl (10)(2e) @utwente.nl;
 (10)(2e) @cwi.nl (10)(2e) @cwi.nl; (10)(2e) @erasmusmc.nl (10)(2e) @erasmusmc.nl;
 (10)(2e) @gmail.com (10)(2e) @gmail.com; (10)(2e) @cs.ru.nl (10)(2e) @cs.ru.nl; (10)(2e) @ikone.nl (10)(2e) @ikone.nl;
 (10)(2e) @bwijnen.net (10)(2e) @bwijnen.net; (10)(2e) @pharos.nl (10)(2e) @pharos.nl;
 (10)(2e) @umcutrecht.nl (10)(2e) @umcutrecht.nl; (10)(2e) @umcg.nl (10)(2e) @umcg.nl;
 (10)(2e) @maastrichtuniversity.nl (10)(2e) @maastrichtuniversity.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
From: (10)(2e) @ (10)(2g) .nl
Sent: Sun 5/24/2020 3:09:41 PM
Subject: RE: Uitnodiging eerste bijeenkomst Begeleidingscommissie
Received: Sun 5/24/2020 3:09:46 PM

Beste mensen,

Fijn om elkaar donderdag aanstaande (online) te ontmoeten. En beste (10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e) dank voor het delen van jullie inzichten en gedachten; temidden van alle ellende laat covid-19 óók zien hoeveel mensen onbaatzuchtig bereid zijn mee te helpen/denken.

Een paar punten mijnerzijds. (10)(2e) ik ben erg te spreken over de multi-track aanpak, zo wordt tunnelvisie (vanuit de zorg danwel gedragswetenschappers danwel tech enz) voorkomen. In de uitleg stond dat de begeleidingscommissie het ministerie adviseert (oa) op basis van voorstellen van de 2 taskforces. De *taskforces* bestaan uit een bundeling van expertises (zorg resp gedragswetenschappers), de *begeleidingscommissie* daarentegen is een bredere, meer heterogene groep waarin verschillende disciplines samenkomen. De begeleidingscommissie luistert naar de taskforces, wikt de voors & tegens en geeft vervolgens advies aan VWS. En dat een bouwteam alvast verschillende opties verkent mede medeneming van [GDPR & ePrivacy](#) , broncodes checkt, nagaat wat andere landen doen & voorbereidingen treft voor publicatie op Github lijkt mij slim.

Want ik begrijp jouw zorg; je wil een 'fait accompli' & tunnelvisie voorkomen. Terecht (en veelvoorkomende fout bij IT/tech!) , ik denk dat iedereen deze zorg deelt, inclusief het ministerie en de Kamer. En er om die reden voor zo'n geláágd, multit-track, proces is gekozen.

Het klopt dat de timing krap is & het is de vraag of alle deadlines zullen worden gehaald. Waar ik mij minder in kan vinden is het voorstel om helemaal uit te zoomen en 'from scratch' te beginnen. Het klopt dat een app niet noodzakelijkerwijs de oplossing is, iedereen onderschrijft het belang van het 'reguliere contactonderzoek'. Ook klopt het dat er tal van andere (fenomenale) tech-oplossingen bestaan, van bluetooth-armbanden tot LBWiFi en Augmented Reality. Ikzelf wordt daar erg enthousiast van & kan er lang over doorpraten, ook zijn er tal van voorbeelden te vinden op Code for NL. (10)(2e) zwaai klinkt erg interessant.

Terug naar de opdracht: in veel Europese landen hebben ministeries achter gesloten deuren een covid track& trace app gekozen, met het VK als dieptepunt. VWS probeert op tal van manieren een zo open & inclusief mogelijk proces te creëren. Hetgeen niet betekent dat wij in een vacuum opereren. Er zijn in de Kamer afspraken gemaakt over een app, inclusief tal van bijbehorende criteria (privacy, data-ownership, tijdelijkheid enz enz enz). Goed dat wij donderdag *gezamenlijk* het Programma van Eisen gaan bespreken en heel fijn dat (10)(2e) aanwezig is. Uitstekend dat dit proces is gestart met de vraag van GGD's. Ik ben erg benieuwd naar haar toelichting, ook heb ik vragen die ik graag de mede-commissieleden straks zou willen voorleggen. Waaronder: wat vinden jullie van de privacy-waarborgen van de Google-Apple API, inclusief de kans op correlatie? Kijkend naar het Programma van Eisen (waarin soms potentiële tegenstrijdigheden in zitten) ; welke adviezen kunnen wij meegeven aan VWS?

Graag tot donderdag!

Met vriendelijke groet / Kind regards,

(10)(2e) (10)(2g)

(10)(2e)

(10)(2e) @ (10)(2g) .nl

The content of this email is confidential and intended for the recipient specified in message only. It is strictly forbidden to share any part of this message with any third party, without a written consent of the sender. If you received this message by mistake, please reply to this message and follow with its deletion, so that we can ensure such a mistake does not occur in the future.

From: (10)(2e) <(10)(2e)> @kvdI.com>
Sent: zondag 24 mei 2020 16:23
To: (10)(2e) <(10)(2e)> @cs.ru.nl; (10)(2e) <(10)(2e)> @nny.nl; (10)(2e) @ggdhm.nl
Cc: (10)(2e) @umcutrecht.nl; (10)(2e) @utwente.nl; (10)(2e) @cwi.nl; (10)(2e) @erasmusmc.nl; (10)(2e) @gmail.com; (10)(2e) @cs.ru.nl; (10)(2e) @ikone.nl; (10)(2e) @publicmatters.nl; (10)(2e) @bwijnen.net; (10)(2e) @pharos.nl; (10)(2e) @umcutrecht.nl; (10)(2e) @umcg.nl; (10)(2e) @maastrichtuniversity.nl; (10)(2e) <(10)(2e)> <(10)(2e)> @minvws.nl; (10)(2e) <(10)(2e)> @minvws.nl; (10)(2e) <(10)(2e)> <(10)(2e)> @minvws.nl

Subject: RE: Uitnodiging eerste bijeenkomst Begeleidingscommissie

Beste (10)(2e) en (10)(2e)

Fijn dat jullie op voorhand al een aantal gedachten op papier gezet hebben. Met jullie ben ik eens dat de eisen preciezer geformuleerd zullen moeten worden. Verschillende door Danny signaleerde knelpunten grijpen op elkaar in:

Doelomschrijving 'ondersteunen van de GGD in het bron/contactonderzoek' is niet scherp.

In de kamerbrief van 20 mei wordt het als volgt omschreven: In het programma van eisen wordt geschetst dat er, in aanvulling op het bestaande bron-en contactonderzoek, behoefte is aan een app die nabijheid anoniem registreert zodat meer (want ook niet herinnerde) contacten van een besmet persoon sneller (want digitaal) worden opgespoord. Wie langere tijd nabij een besmet persoon is geweest krijgt een daarbij passend handelingsperspectief (in lijn met het protocol bron-en contactonderzoek COVID-19). Het is de bedoeling dat mensen met klachten in de app een test kunnen aanvragen en mensen die besmet zijn kunnen dat in de app melden. Omdat alles volledig anoniem gebeurt staat het gebruik van de app overigens naast het reguliere bron-en contactonderzoek.

Gaat het wel echt om ondersteunen van de GGD? Of om ondersteunen van de taak die de GGD heeft bij bestrijden van een pandemie?

De optie dat mensen 'in de app' een test kunnen aanvragen is overigens als ik het goed zie niet uitgewerkt in het programma van eisen?

Rol van de GGD - eis dat gegevens niet tot personen herleidbaar zijn

In het programma van eisen is niet scherp geformuleerd wie 'verwerkingsverantwoordelijke' in de zin van de AVG is voor de verwerking van persoonsgegevens. Het lijkt of er op twee gedachten 'gehinkt' wordt: als er geen persoonsgegevens worden verwerkt, is de AVG niet van toepassing. Terecht wijst (10)(2e) erop dat de gegevens die in de app worden verwerkt naar het zich laat aanzien (slechts) gepseudonimiseerd worden. De AVG is dan onverkort van toepassing: aanbeveling verdient om snel scherp te stellen wie verwerkingsverantwoordelijke is (kan / mag zijn) voor deze gegevensverwerking.

De contacthistorie wordt verwerkt op een server die regelmatig 'bevraagd' wordt door personen die vanwege nabijheid besmettingsgevaar lopen. Dezelfde contacten kunnen (zullen) ook in het reguliere contactonderzoek van de GGD

voorkomen. Als ik het goed zie is er overlap tussen de werking van de app en het bron/contactonderzoek door de GGD (alleen om die reden kan de anonieme contacthistorie in de app indirect met personen in verband gebracht worden).

Wat ik mis in het programma van eisen is hoe wordt bepaald of een contact "relevant" is geweest. Weliswaar worden criteria genoemd (bijv. langer dan 15 minuten, binnen 1,5 meter), maar is er een technologie beschikbaar die mogelijk maakt om in deze mate van detail contacten te registreren? In het programma van eisen lees ik niet dat de keuze voor blue tooth (definitief) gemaakt is. Welke alternatieven zijn er eigenlijk? Welke opties overweegt de taskforce (of heeft de taskforce overwogen)? Moet de gebruiker van de app zelf bepalen of een waarschuwing serieus genomen moet worden (dit ook in verband met het risico van false positives)?

Ik onderschrijf ook de mening van (10)(2e) dat het realisatieteam multidisciplinair samengesteld zou moeten zijn.

Tot zover alvast een paar gedachten na het lezen van de stukken.

Volledigheidshalve merk ik overigens graag op dat ik niet (meer aan de VU) verbonden ben, maar aan de Universiteit Utrecht.

Ik zie uit naar de vergadering aanstaande donderdag.

Vriendelijke groet, (10)(2e)

(10)(2e)
(10)(2e)

(10)(2e)
T (10)(2e) M (10)(2e)
F (10)(2e)
Amsterdam | Eindhoven
www.kvdl.com
LinkedIn | Twitter | Facebook | GDPR

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@cs.ru.nl>

Verzonden: vrijdag 22 mei 2020 21:53

Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@nny.nl>; (10)(2e) @ggdgm.nl

CC: (10)(2e) @umcutrecht.nl; (10)(2e) @utwente.nl; (10)(2e) @cwi.nl; (10)(2e) <(10)(2e)@kvdl.com>; (10)(2e) @erasmusmc.nl; (10)(2e) @gmail.com; (10)(2e) @cs.ru.nl; (10)(2e) @ikone.nl; (10)(2e) @publicmatters.nl; (10)(2e) @bwijnen.net; (10)(2e) @pharos.nl; (10)(2e) @umcutrecht.nl; (10)(2e) @umcg.nl; (10)(2e) @maastrichtuniversity.nl; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Onderwerp: Re: Uitnodiging eerste bijeenkomst Begeleidingscommissie

Beste (10)(2e) (en anderen),

Dank voor jouw voorzet. Je noemt terecht dat in het Programma van Eisen al op een bepaalde oplossing (met Bluetooth) aangestuurd wordt en merkt op dat daartegenover "blijft het op het vlak van technologie stil".

Niet helemaal. Ik ben zelf betrokken bij een QR-code alternatief.

zwaai.app

Dit is vooral bedoeld als concept: zo'n QR-code benadering is totaal verschillend t.o.v. de Bluetooth benadering, niet alleen technologisch, maar vooral ook op sociaal en ethisch gebied (m.b.t. eigen verantwoordelijkheid). Wat mij betreft is een vergelijking in locale praktijkproeven zinvol, natuurlijk ook m.b.t. andere technologie. Ik hoop dat daar ruimte voor is.

Ik vermeld deze betrokkenheid omwille van de transparantie tegenover de hele commissie. Toen (10)(2e) mij vroeg lid te worden van deze begeleidingscommissie heb ik direct gevraagd of mijn rol bij "zwaai" een beletsel zou zijn. (10)(2e) noemde dat geen enkel probleem, waarbij hij er van uitging dat ik me onafhankelijk op zou stellen.

Dat ben ik zeker van plan.

Vooruitlopend op de vergadering van donderdag heb ik vooral behoefte aan achtergrond over waar het GGD-proces vooral verbeterd kan en moet worden. Herinneren mensen die besmet zijn bijv. zich onvoldoende wie ze allemaal ontmoet hebben en waar ze geweest zijn? Wat zijn de criteria voor de GGD bij deze contacten: hoe intensief moet zo'n contact geweest zijn, opdat de GGD de wederpartij gaat benaderen etc.
Kortom: waar zit het grote probleem?

Daarnaast vraag ik mij af of er inmiddels empirisch onderzoek beschikbaar is over false positives / negatives bij Bluetooth.
Ik neem toch aan dat daar de afgelopen weken allerlei proeven mee gedaan zijn. Ik heb daar nog niks van gezien.

Ook zou ik graag een beeld krijgen van wat de twee taskforces tot nu toe gedaan hebben.

Ik kijk uit naar de ontmoeting komende donderdag.

Met vriendelijke groeten,

(10)(2e) (10)(2e)

On 22-05-2020 11:59, (10)(2e) wrote:

> Beste mede-commissieleden,
>
> Afgelopen woensdag schreef ik in aanloop naar onze eerste vergadering
> een notitie. Mochten jullie deze nog niet ontvangen hebben via ons
> secretariaat, dan treffen jullie deze aan in de bijlage. Het waren
> mijn eerste gedachten na het lezen van de ontvangen stukken en
> wellicht helpt het stuk jullie ook de gedachten te vormen en slijpen.
>
> Ik kijk er enorm naar uit om jullie te ontmoeten.
>
> Voor nu een fijne vrijdag en alvast een mooi weekend toegewenst!
>
> Hartelijke groet,

(10)(2e)

> On Wed, 20 May 2020 at 18:07, (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e)
> <(10)(2e)@minwvs.nl <(10)(2e)@minwvs.nl>> wrote:

> Geachte leden van de Begeleidingscommissie,____
>
> _____
>
> Allereerst hartelijk dank dat jullie de Minister willen adviseren
> over digitale ondersteuning bij de bestrijding van COVID-19. We
> hebben een mooie club bij elkaar gekregen en kijken uit naar
> interessante bijeenkomsten. In deze mail zullen wij u informeren
> over de recente ontwikkelingen rondom digitale ondersteuning.
> Daarnaast vindt u in de bijlage de agenda en hopen wij u aanstaande
> 28 mei tussen 14:00u en 16:00u digitaal te ontmoeten voor een eerste
> bijeenkomst. ____
>
> _____
>
> Het programma 'Realisatie digitale ondersteuning', waar in de Tweede
> Kamerbrief van afgelopen 6 mei naar gerefereerd wordt, krijgt
> inmiddels meer vorm. Rondom dit programma zijn onder andere twee
> Taskforces ingesteld:____
>
> __- __Taskforce Digitale Ondersteuning Bestrijding COVID-19

> (DOBC): advisering over de mogelijkheden van digitale ondersteuning
 > bij de bestrijding van het coronavirus vanuit wetenschap en
 > praktijk_____

> _____Taskforce Gedragwetenschappen: advisering over de
 > bijdrage die digitale ondersteuning kan leveren aan het beheersen en
 > opvolgen van besmettingen met het coronavirus vanuit
 > gedragwetenschappelijke expertise_____

> _____
 > De Begeleidingscommissie is onafhankelijk en adviseert de Minister
 > direct over voorstellen van de Taskforce Digitale Ondersteuning
 > Bestrijding COVID-19 en de Taskforce Gedragwetenschappen. Hierbij
 > kijkt de Begeleidingscommissie naar de vraag in hoeverre een
 > voorstel voor digitale ondersteuning bijdraagt aan de bestrijding
 > van COVID-19. Ook bekijkt de Begeleidingscommissie in hoeverre het
 > voorstel voldoet aan de gestelde randvoorwaarden._____

> _____
 > Gisteravond is er een brief aan de Tweede Kamer verzonden waarin de
 > oprichting van de Begeleidingscommissie bekend is gemaakt. In deze
 > brief staat een link die verwijst naar een pdf-document op de
 > website van de Rijksoverheid

(10)(2g)

> waarin jullie namen bekend zijn gemaakt en in het kort de
 > opdrachtomschrijving van de Begeleidingscommissie gepubliceerd is.
 > Daarnaast verwijst de brief naar een eerste concept van het
 > 'Programma van Eisen voor een digitale oplossing ter aanvulling op
 > bron- en contactonderzoek'. In de Kamerbrief staat dat de Minister
 > _volgende week een advies van de begeleidingscommissie_ verwacht op
 > het voorstel. Deze ontwikkelingen vormen een mooie aanleiding voor
 > een eerste overleg. _____

> _____
 > Naast een agenda vindt u in de bijlage de volgende stukken:_____

> ___- ___Opdrachtomschrijving en samenstelling Taskforces en
 > Begeleidingscommissie_____

> ___- ___Communicatieprotocol (concept)_____

> ___- ___Verslag wetenschappelijke discussiebijeenkomst
 > Gezondheidsraad 19 april 2020(achtergrondinformatie)_____

> ___- ___Kamerbrief 6 mei 2020 (relevante passages)_____

> ___- ___Kamerbrief 19 mei 2020 (relevante passages)_____

> ___- ___Programma van Eisen voor een digitale oplossing ter
 > aanvulling op bron- en contactonderzoek (concept)_____

> _____
 > Wij willen u vragen deze stukken te lezen, zodat deze tijdens de
 > bijeenkomst besproken kunnen worden._____

> _____

>
> Graag horen we of u donderdag 28 mei van 14:00u tot 16:00u aanwezig
> kunt zijn. Alvast hartelijk dank!____
>
> _____
>
> Met vriendelijke groet,____
>
> _____
> (10)(2e) Secretaris begeleidingscommissie, (10)(2e) _____
> (10)(2e) Secretaris begeleidingscommissie, (10)(2e) _____
>
> _____
> _____
> __Logo36__ (10)(2e) ** | Beleidsmedewerker | ** ____*
>
> Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
> <<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/vws>> | Directie Voeding,
> Gezondheidsbescherming en Preventie |____
>
> Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ |
> Den Haag |____
>
> *M (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
> <(10)(2e) @minvws.nl>* | www.rijksoverheid.nl
> <<http://www.rijksoverheid.nl/>> |____
>
> _____
>

Deze e-mail bevat vertrouwelijke informatie en mag uitsluitend worden gebruikt door de geadresseerde of andere personen binnen de organisatie van de geadresseerde die bevoegd zijn om kennis te nemen van de informatie die deze e-mail bevat. Alle diensten worden verricht door (10)(2e) N.V. op basis van onze algemene voorwaarden die u kunt raadplegen, uitprinten en downloaden op www.kvdl.com. Deze algemene voorwaarden bevatten een beperking van aansprakelijkheid. (10)(2e) N.V. is in het Handelsregister ingeschreven onder nummer 34261155.

This e-mail contains privileged information and may be used only by the addressee or other persons within the addressee's organization authorized to access the information contained herein. All services are provided by (10)(2e) N.V. on the basis of our general terms and conditions which can be accessed, printed and downloaded at www.kvdl.com. These general terms and conditions contain a limitation of liability. (10)(2e) N.V. is registered in the Company Register under number 34261155.